
СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ

Коломіна О.Б.

Одеський національний політехнічний університет

Розвиток суспільства й економіки забезпечується діяльністю людей, їх суспільно-корисною працею. В економічній науці та практиці значно більше уваги приділяється дослідженню й управлінню конкретними формами праці, товару, що реалізується в їх матеріально-речовій формі.

На деяких сучасних підприємствах у їх сукупній вартості частка інтелектуального капіталу досягає 50-70%, що визначає зацікавленість науковців і фахівців реального сектору економіки в дослідженні проблематики інтелектуального капіталу підприємств [1].

Теоретичні аспекти досліджень інтелектуального капіталу знайшли відображення у працях зарубіжних та вітчизняних учених Д. Белла, Е. Брукінг, Дж. Гелбрейта, Л. Едвінсона, М. Мелоуна, Т. Стюарта, Л. Абалкіна, В. Антонюк, І. Булеєва, В. Гейця, О. Грішнєвої, О. Кендюхова, В. Іноземцева, С. Климка, А. Козирєва, В. Левківського, Б. Леонтєва, Н. Маркової, А. Чухна.

З точки зору науковців, інтелектуальний капітал – це капітал, втілений у знання, вміння, досвід, кваліфікацію людей. Віддача такого капіталу реалізується в якості та продуктивності праці [1].

Реалізація стратегії управління інтелектуальним капіталом підприємства можлива при розумній та поступовій взаємодії виконання заходів стратегій управління людським, структурним, організаційним, діловим, інноваційним капіталом. Наприклад, візьмемо великі підприємства. Там буде доцільним створювати відділи управління інтелектуальним капіталом. Ці відділи в свою чергу мають виконувати ряд функцій:

- розробка;
- підготовка пропозицій щодо реалізації стратегій управління інтелектуальним капіталом;
- контроль за процесами.

Елементи стратегії охоплюють усі сфери діяльності підприємства, і зазвичай спрямовані на збільшення виробництва і поліпшення якості продукції та зниження собівартості. Стратегія управління інтелектуальним капіталом підприємства має бути гнучкою, забезпечувати можливості прийняття рішень у короткий час та сприяти збільшенню кількості розв'язуваних завдань.

Вона розробляється на два-три роки, після чого коригується та продовжується в часі. Формування стратегії управління інтелектуальним капіталом підприємства формалізовано в алгоритмі (рис. 1), в якому показано заходи, необхідні для формування та реалізації стратегії на підприємстві [2].

Стратегія управління інтелектуальним капіталом підприємства складається зі стратегії управління, які зображені на рис.2.

Рис.1. Алгоритм формування стратегії управління інтелектуальним капіталом підприємства

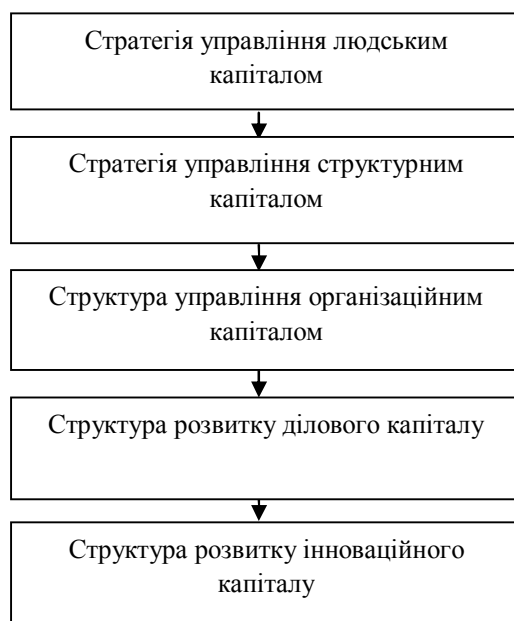

Рис. 2. Стратегія управління інтелектуальним капіталом підприємства

Визначення, виміру інтелектуального капіталу та стратегію управління ним доцільно використовувати для аналізу стану та складу нематеріальних активів, їх ефективного використання, що дозволяє більш точно оцінювати вартість компанії (підприємства), її привабливість для акціонерів та інвесторів, підвищувати ефективність роботи підприємства в цілому.

Література

1. Бриль І.В. Стратегічна поведінка в управлінні інтелектуальним капіталом підприємства / І.В. Бриль // Соціально-економічні та правові аспекти трансформації українського суспільства: матер. XIV міжвуз. наук.-практ.конф. – Донецьк: ДонУЕП, 2010. – С. 5-7.
2. Бриль І.В. Розробка системи ефективного управління інтелектуальним капіталом підприємств / І.В. Бриль // Materialy VI mezinarodni vedecko21 prakticka konftrence «Predni vedecke novinki – 2010». – Dil. 2. Ekonomicke vedyrpna – 5 zari 2010r.). – Praha: Publishing House «Education and Science», 2010. – S. 46-48.
3. Балан О.С. Управління процесом прийняття інвестиційних рішень на підприємствах виробничої сфери: [моногр.] / О.С. Балан // Одеса: вид-во «ВМВ», 2014. – 420 с.
4. Стратегія інноваційного розвитку пріоритетних галузей аграрного виробництва [Електронний ресурс] / І.О. Крюкова, В.О. Непочатенко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 4 (9). – С. 133-141. – Режим доступу до журн.:<http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n4.html>
5. Філіппова СВ. Аналітичні інструменти системи економічної безпеки суб'єктів господарювання: монографія / С. В. Філіппова, С. А. Нізяєва – Донецьк: Вид-во «Ноулідж», 2012. – 179 с.